

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

RADA

Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o ochrane detí v športe

(2019/C 419/01)

RADA A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV ZASADAJÚCICH V RADE

UZNÁVAJÚC, ŽE

1. Ochrana detí v športe je základnou podmienkou toho, aby s radosťou športovali a rástli ako športovci. Aktívny životný štýl by si mali osvojiť už detstve. Športovanie v ranom veku môže v dlhodobom horizonte prispieť k zdraviu a blahu občanov, podporiť ich schopnosť pracovať, ako aj ich sociálne začleňovanie, a tiež prispieť k rozvoju ich kompetencií, zručností a vedomostí vrátane aktívneho občianstva.
2. Základ právneho rámca pre ochranu detí je stanovený v článku 19 ods. 1 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa ⁽¹⁾. Okrem toho sa v Charte základných práv EÚ uznáva, že deti majú právo na ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Podľa článku 165 ZFEÚ ochrana fyzickej a morálnej integrity športovcov, najmä tých najmladších, predstavuje spôsob ako rozvíjať európsky rozmer v športe, a teda aj osobitný cieľ činnosti Únie v oblasti športu.
3. Ochrana detí v športe by sa vo všeobecnosti mala chápať ako ochrana všetkých detí pred ujmom, zneužívaním, násilím, vykorisťovaním a zanedbávaním. Ochrana detí zahŕňa súbor opatrení, ktoré pomáhajú zabezpečiť, aby bol šport pozitívnym zážitkom pre všetky deti.
4. Členské štáty uznávajú, že bezpečné prostredie je základným predpokladom pre zvýšenie pohybovej aktivity detí a v posledných rokoch prijali niekoľko konkrétnych opatrení na zlepšenie bezpečnosti športových aktivít pre deti, napríklad skvalitnenie právnych predpisov a vytvorenie cielených projektov.
5. Na úrovni EÚ si členské štáty vymieňajú osvedčené postupy a prostredníctvom programov Erasmus + a Práva, rovnosť a občianstvo sa financujú rôzne projekty. Je však potrebné posilniť prácu a úsilie v tejto oblasti.

SA DOMNIEVAJÚ, ŽE

6. Členské štáty by mali naďalej zohrávať kľúčovú úlohu pri tvorbe strategických politík a zabezpečiť primeraný legislatívny a politický rámec pre ochranu detí, a to aj v oblasti športu.

⁽¹⁾ „Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, robia všetky potrebné zákonodarné, správne, sociálne a výchovné opatrenia na ochranu detí pred akýmkoľvek telesným alebo duševným násilím, urážaním alebo zneužívaním, včítane sexuálneho zneužívania, zanedbávaním alebo nedbanlivým zaobchádzaním, trýznením alebo vykorisťovaním počas obdobia, keď sú v starostlivosti jedného alebo oboch rodičov, zákonných zástupcov alebo akýchkoľvek iných osôb starajúcich sa o dieťa.“

7. Na dosiahnutie udržateľných výsledkov v tejto oblasti je potrebná úzka spolupráca s vládnymi a mimovládnymi organizáciami na všetkých úrovniach. Dodatočné zdroje na uľahčenie realizácie projektov a iných iniciatív na ochranu detí v športe možno čerpať z programu Erasmus + a ďalších nástrojov financovania EÚ.
8. Príprava opatrení na ochranu detí v športe si vyžaduje spoluprácu s rôznymi sektormi, ako sú napríklad sektor vzdelávania, zdravotníctva, sociálnych služieb, spravodlivosti, presadzovanie práva a mládeže. Potrebná je tiež účasť rôznych aktérov vrátane škôl, športových organizácií a klubov, rodín, lekárov, trénerov, učiteľov, športových funkcionárov a partnerov.
9. Politické usmernenia vypracované medzinárodnými organizáciami s cieľom identifikovať problémy týkajúce sa ochrany detí v športe, predchádzať im a riešiť ich by sa mali účinnejšie šíriť, vykonávať a monitorovať⁽²⁾.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY V SÚLADE SO ZÁSADOU SUBSIDIARITY A NA PRIMERANÝCH ÚROVNIACH

10. Zabezpečili primeraný právny a politický rámec vrátane pozitívnych preventívnych opatrení, a podľa potreby aj sankčných postupov, ktoré môžu podporiť vypracovanie holistických praktických opatrení zameraných na ochranu detí v športe.
11. Zvážili zavedenie a posilnenie opatrení na zvyšovanie informovanosti, ako aj opatrení v oblasti počiatočného a ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy – ako sú politické usmernenia, súbory vzdelávacích nástrojov, kódexy správania, kampane a výmena najlepších postupov a skúseností – zameraných na deti, rodiny, športové organizácie, dobrovoľníkov, trénerov, inštruktorov, učiteľov a pracovníkov s mládežou pracujúcich s deťmi v športe s cieľom zabrániť fyzickému, ako aj emocionálnemu násiliu a zneužívaniu.
12. Spolupracovali so športovými organizáciami s cieľom vypracovať opatrenia na ochranu detí v športe, ako sú napríklad vzdelávacie programy, kódexy správania, monitorovanie, ako aj usmernenia a postupy s cieľom predchádzať násiliu a zneužívaniu, vrátane systematických kontrol registrov trestov⁽³⁾ zamestnancov a dobrovoľníkov v oblasti športu, ak je to potrebné, a tiež s cieľom riešiť obvinenia, vykonávať vhodné následné opatrenia a poskytovať potrebnú podporu deťom.
13. Preskúmali možné opatrenia, pokiaľ ide o poskytovanie verejných finančných prostriedkov na základe záväzku organizácií vykonať opatrenia na ochranu detí v športe.
14. Zaviedli komunikačné kanály na ochranu detí a nahlasovacie mechanizmy pre deti, ktoré sa stali obeťami násillia a/alebo zneužívania v športe, a pre svedkov takéhoto násillia a/alebo zneužívania, a aby zvyšovali informovanosť o takýchto už existujúcich kanáloch a mechanizmoch a optimalizovali ich účinnosť. Medzi tieto nástroje môžu patriť telefonické linky pomoci, chaty alebo webové stránky.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ

15. Zbierali a vymieňali si údaje týkajúce sa násillia na deťoch a zneužívania detí, ak je to možné, v súlade s právnymi predpismi EÚ a členských štátov, a aby podporovali využívanie monitorovacích nástrojov zameraných na odhad výskytu všetkých typov potenciálnych rizík ohrožujúcich ochranu detí v športe, ako aj monitorovali účinné vykonávanie príslušných politík a postupov.
16. Podporovali, propagovali a šírili štúdie a publikácie o ochrane detí v športe.
17. Podporovali výmenu najlepších postupov, najmä zo strany športových organizácií a vnútroštátnych orgánov, týkajúcich sa ochranných opatrení vrátane preventívnych opatrení na ochranu pred sexuálnym násillím a zneužívaním, podpory tolerantného a ohľaduplného správania v športe a boja proti šikanovaniu.

⁽²⁾ Napríklad: medzinárodné opatrenia organizácie Unicef na ochranu športujúcich detí (2016), odporúčania Medzinárodnej aliancie pre mládežnícky šport zamerané na ochranu detí, iniciatíva Rady Európy s názvom Start to Talk (Hovoríme o tom) a rámec MOV pre ochranu športovcov pred obťažovaním a zneužívaním v rámci športu.

⁽³⁾ Smernica 2011/93/EÚ o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, a najmä jej článok 10

18. Podporovali spoluprácu s medzinárodnými vládnyimi a mimovládnyimi organizáciami, ako sú napríklad Rada Európy a Unicef.

VYZÝVAJÚ ŠPORTOVÉ HNUTIE, ABY:

19. V prípade potreby v spolupráci s členskými štátmi zabezpečilo, aby deti mohli bezpečne športovať a aby mali pri športe pocit bezpečia, aby sa mali na koho obrátiť a aby sa s nimi zaobchádzalo spravodlivo a s úctou, čím sa prispeje k tomu, aby získali zdravú sebadôveru.
 20. V prípade potreby zabezpečilo, aby sa vo všetkých formátoch súťaží prihliadalo na stupeň vývoja a rodovú diferenciaciu detí.
 21. Zaviedlo primerané ochranné postupy s cieľom zabrániť riziku fyzickej alebo emocionálnej ujmy detí.
 22. Pripravilo program odbornej prípravy a súbory jasných usmernení a predpisov s cieľom zabezpečiť, aby športové organizácie účinne riešili problematiku ochrany detí a aby prijalo opatrenia, ako je napríklad vymenovanie nezávislej osoby pre ochranu práv viazanej mlčanlivosťou, ktorá bude kontaktnou osobou pre deti vystavené násiliu a/alebo zneužívaniu v športe.
 23. Podľa potreby vykonávalo preverky zamestnancov a dobrovoľníkov v oblasti športu, ktorí pracujú s deťmi, v súlade s príslušnými právnymi rámcami, a to aj v prípadoch cezhraničnej mobility.
 24. Spolupracovalo s orgánmi presadzovania práva, agentúrami a organizáciami zodpovednými za ochranu detí, najmä s cieľom podporiť obeť z radov detí.
-

PRÍLOHA

A. Vymedzenie pojmov

Na účely týchto záverov Rady:

1. „Ochrana detí v športe“ je ochrana všetkých detí pred fyzickou a emocionálnou ujmom, zneužívaním, násilím, vykorisťovaním a zanedbávaním. Zahŕňa ochranu detí, ako aj podporu ich blaha.
2. „Ochrana dieťaťa“ je ochrana jednotlivca, v súvislosti s ktorým sa zistilo riziko zneužitia, násilia, vykorisťovania alebo zanedbávania.

B. Odkazy

Rada pri prijímaní týchto záverov pripomína najmä:

Európska únia

1. Smernica Rady 94/33/ES z 22. júna 1994 o ochrane mladých ľudí pri práci
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii
3. Biela kniha o športe (2007)
4. Závery Rady o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít (HEPA) (2012/C 393/07)
5. Odporúčanie Rady o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít vo všetkých sektoroch (2013/C 354/01)
6. Závery Rady o podpore motorických schopností a pohybových a športových aktivít pre deti (2015/C 417/09)
7. Odporúčania expertnej skupiny týkajúce sa ochrany mladých športovcov a ochrany práv detí v športe
8. Ochrana detí v športe: orientačná štúdia, ktorú vypracovali Ecorys a Thomas More University
9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania
10. Charta základných práv Európskej únie, najmä článok 24
11. Smernica 2012/29/EÚ, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov

Organizácia Spojených národov

12. Dohovor OSN o právach dieťaťa (1989)
13. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, najmä cieľ číslo 16.2 týkajúci sa násilia páchaného na deťoch
14. Medzinárodná charta telesnej výchovy, pohybovej aktivity a športu, Unesco SHS/2015/PI/H/14 REV, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409/PDF/235409eng.pdf.multi>
15. Kazanský akčný plán – medzinárodná konferencia ministrov a vysokých úradníkov zodpovedných za telesnú výchovu a šport (6. MINEPS) (Kazaň, Ruská federácia, 2017) – Unesco SHS/2017/PI/H/14 REV.

Rada Európy

16. Odporúčanie CM/Rec(2010)9 Výboru ministrov členským štátom týkajúce sa revidovaného znenia etického kódexu pre šport
 17. Odporúčanie CM/Rec (2012)10 Výboru ministrov členským štátom o ochrane detí a mladých športovcov pred nebezpečenstvami spojenými s migráciou
 18. Dohovor Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním CETS č. 201
 19. Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania CETS č. 126
 20. Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi CETS č. 197, Varšava, 16. 5. 2005, s. 1–21
 21. Európska sociálna charta, CETS č. 35, revidované znenie CETS č. 163
-